

Inkomststatistik - totalräknad 2006

HE0110 (HE0108)

Innehåll

SCBDOK 3.0	
0 Administrativa uppgifter 0.1 Ämnesområde 0.2 Statistikområde 0.3 SOS-klassificering 0.4 Statistikansvarig 0.5 Statistikproducent 0.6 Uppgiftsskyldighet 0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter 0.8 Gallringsföreskrifter 0.9 EU-reglering 0.10 Syfte och historik 0.11 Statistik användning 0.12 Uppläggnings och genomförande 0.13 Internationell rapportering 0.14 Förändringar i undersökningen	1 Innehållsöversikt 1.1 Observationsstorheter 1.2 Statistiska målstorheter 1.3 Utflöden: statistik och mikrodata 1.4 Dokumentation och metadata
2 Uppgiftsinsamling 2.1 Ram och ramförfarande 2.2 Urvalsförfarande 2.3 Mätinstrument 2.4 Insamlingsförfarande 2.5 Databeredning	3 Slutliga Observationsregister 3.1 Produktionsversioner 3.2 Arkiveringsversioner 3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången
4 Statistisk bearbetning och redovisning 4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler 4.2 Redovisningsförfaranden	

0 Administrativa uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Hushållens ekonomi

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Inkomster och inkomstfördelning

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja. Officiell statistik redovisas på riks-, läns- och kommunnivå. Utöver den officiella statistiken redovisas även vissa uppgifter för riksområden, storstadsområden, landskap och församlingar.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik
gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Petter Lundberg
Telefon: 019-17 60 15
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostergatan 23
Kontaktperson: Petter Lundberg
Telefon: 019-17 60 15
E-post: Fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

Enskilda individer lämnar inte uppgifter till den totalräknade inkomststatistiken. Statistiken baseras på uppgifter från folkbokförings- och inkomstuppgifter från Skatteverket.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

Det material som tas fram består endast av tabeller eller uppgifter i avidentifierad form.

0.8 Gallringsföreskrifter

Undersökningens material gallras inte utan långtidsarkiveras.

0.9 EU-reglering

Ingen tvingade EU-reglering finns för den totalräknade inkomststatistiken.

0.10 Syfte och historik

Statistiken avser att belysa inkomstfördelningen på individnivå. Statistiken är baserad på registeruppgifter från Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Statistiken är kompletterad med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning och Registret över totalbefolkningen, Företagsdatabasen och Taxeringsregistret. Av dessa uppgifter skapas inkomstregistret som är ett utav de två registren i Inkomst- och taxeringsregistret (IoT).

Statistiken innefattar variabler som sammanräknad förvärvsinkomst, inkomst av kapital, pension och sjuk- eller aktivitetsersättning. Statistiken redovisas bland annat efter bakgrundsvariablerna kön, ålder, födelseland, riket, län och kommun.

Eftersom undersökningen baseras sig på data på totalnivå kan den även användas för studier av grupper som är små till antalet. Möjlighet till redovisning efter mindre regionala områden som t.ex. församlingar, postnummer- eller delområden finns.

Datamaterialet finns från 1968 och fram till idag. Ett tidsseriebrott i statistiken uppkom på grund av skattereformen 1990/1991.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används av många olika användare inom skilda delar av samhället:

- Allmänheten använder statistiken för att få en översiktlig beskrivning av inkomstutvecklingen på individnivå.
- Andra statistikgrenar vid SCB använder Inkomst- och taxeringsregistret som underlag, exempelvis undersökningen om Hushållens ekonomi, Hushållens utgifter och Nationalräkenskaperna.
- Användarna representeras bland annat av Programrådet för välfärdsstatistik. Deltagande organisationer i programrådet är Finansdepartementet, Socialdepartementet, Socialstyrelsen, Institutet för social forskning (SOFI), Institutet för framtidsstudier, Integrations- och jämställdhetsdepartementet, Örebro universitet, Landsorganisationen i Sverige (LO) och Boverket. Andra användare är bland annat forskare och företag.

0.12 Uppläggning och genomförande

De statistikvärden som presenteras är resultat av bearbetningar av uppgifter i inkomstregistret, som är ett utav de två registren i Inkomst- och taxeringsregistret. Populationen i inkomstregistret utgörs av personer folkbokförda i Sverige.

Variablerna i inkomstregistret skapas utifrån grundmaterial från Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Uppgifter hämtas också från SCB-registren Befolkningens utbildning, Registret över totalbefolkningen, Förtagsdatabasen och Taxeringsregistret.

Framställningen av inkomstregistret (INKRED) görs först året efter inkomståret. De olika momenten genomförs enligt följande tidsschema:

Register	Innehåll	Framställningstid
ADMREG innehåller följande register:		Augusti
SPVPEN	Pensionsförmåner	Januari - maj
RVFBFG	Underhållsstöd	Januari - maj
CSN	Studiemedel, studiehjälp	Januari – maj
RFVSJUK	Sjukpenning	Januari – maj
RFVBOST	Preliminär bostadsbidrag	Januari – maj
RFVBOSL	Slutgiltigt bostadsbidrag	Januari – maj
RFVBTP	Bostadstillägg för pensionärer	Januari – maj

RFVBTPYTA	Underlag till Bostadstillägg för pensionärer i form av boyta och inkomster	Januari – maj
RFVFRI	Frivillig pension	Januari – maj
VPL	Värnplikt	Januari – maj
RFVBARN	Barnbidrag	Januari – maj
SOCBIDR	Socialbidrag	Januari – maj
SUN	Utbildningskoder	Januari – maj
RFVVPL	Familjebidrag	Januari – maj
FDB	SNI-kod & institutionell sektor	Januari - maj
SCBTAX innehåller följande register:		December
<i>KUREG</i> innehåller följande register:	<i>Kontrolluppgiftsregistret</i>	<i>Oktober</i>
<i>KSKATT</i>	<i>Kommunalskatter och kyrkoavgifter</i>	<i>Mars</i>
<i>KUARB</i>	<i>Kontrolluppgifter från arbetsgivare</i>	<i>April</i>
<i>KUSOC</i>	<i>Kontrolluppgifter på sociala ersättningar</i>	<i>April</i>
<i>KURU</i>	<i>Kontrolluppgifter från räntor, utdelningar m.m.</i>	<i>Oktober</i>
<i>SKATTEVERKET</i>	<i>Taxeringsuppgifter, Skatteverket</i>	<i>December</i>
<i>SRU</i>	<i>Standardiserade räkenskapsutdrag</i>	<i>December</i>
RTBREG	Uppgifter från rikets totala befolkning (RTB)	Augusti

I februari ca 1 år och två månader efter inkomståret sker publicering av *Inkomststatistik – totalräknad*. I mars sker publiceringen av statistikpaketet INKOPAK, se avsnitt 1.3.

0.13 Internationell rapportering

Det sker ingen internationell rapportering från den totalräknade inkomststatistiken.

0.14 Förändringar i undersökningen

Det finns en ny disponibel inkomst/nettoinkomst från inkomståret 2005. Disponibel inkomst/nettoinkomst är summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar. Den nya definitionen skiljer sig från tidigare definition genom att kapitalförlusterna påverkar inkomsten. Avdrag för pensionsförsäkring betraktas som en negativ transferering.

Det är ett kontantnära begrepp och syftet bakom detta inkomstbegrepp är att så nära som möjligt belysa kontantflödet av inkomster. Kapitalvinst eller kapitalförlust är en beräkning av de värdoförändringar man har haft på sina tillgångar. Det är först i samband med omsättning av tillgångarna man kan realisera värdoförändringar som kontanter. En negativ värdoförändring betraktas då på samma sätt som en negativ näringsinkomst, dvs. det negativa värdet påverkar beräkningen av disponibel inkomst.

Förändringar av den disponibla inkomsten/nettoinkomsten

	Från och med inkomstår 2005	Fram till inkomstår 2004
Kapitalvinst	Bruttovärde	Taxerat värde
Kapitalförlust	Bruttovärde	= 0
Skattefri aktieutdelning	Ja	Nej
Avdrag pensionsspar (privat och egen företagare) m.m.	Ja	Nej

Ekvivalensskala/konsumtionsenhetsskala

SCB har fastställt en ny ekvivalensskala/konsumtionsenhetsskala som ska användas när man jämför disponibel inkomst för hushåll med olika sammansättning.

För att göra jämförelser av t.ex. disponibel inkomst och ekonomisk köpkraft mellan olika typer av hushåll används ett viktsystem där konsumtionen är relaterad till hushållets sammansättning. Den disponibla inkomsten divideras med den konsumtionsvikt som gäller för hushållet. Den konsumtionsenhetsskala som föreslogs i utredningen om *Förbättrad statistik om hushållens inkomster*, SOU 2002:73 justerades inför redovisningen av 2005 års statistik. Justeringar har gjorts när det gäller utrymmesstandard för ensamboende och fördelningen av kostnader mellan första barnet och påföljande barn. Både förändringarna innebär en större anpassning till verkliga förhållanden.

Skalan bygger fortfarande på budgetberäkningar utförda av Konsumentverket och underlag för bedömning av en baskonsumtion som kan beräknas för olika hushållstyper. Baskonsumtionen innefattar utgifter för normal försörjning, bl.a. boende, barnomsorg, lokala resor och semester. Den reviderade skalan har använts för samtliga år i publicerade tidsserier.

Förändring av ekvivalensskalan/konsumtionsenhetsskalan

	- 2001	2002-2004	2005 -
1:a vuxen	1,16	1,00	1,00
Sambo nr 2	0,76	0,58	0,51
Ensamstående med delat boende		1,12	
Barn nr 1			0,52
Barn nr 2 + Barn			0,42
0-3 år	0,56		
4-10 år	0,66		
11-17 år	0,76		
Barn 0-19 år		0,48	
Övrig vuxen	0,96	0,61	0,60

Vad är skillnaden mellan Nettoinkomst och Disponibel inkomst?

Både nettoinkomst och disponibel inkomst är summan av alla skattepliktiga och skattefria inkomster minus skatt och övriga negativa transfereringar. Skillnaden mellan nettoinkomsten och den disponibla inkomsten är att den disponibla inkomsten är hushållets sammanlagda inkomst. Nettoinkomsten visar den enskilda personens inkomst. Med andra ord vad personen bidrar med i hushållets disponibla inkomst.

Det innebär att om en familj består av personerna X och Y, och Y saknar egen inkomst, så har Y en nettoinkomst som är 0 kronor. Däremot har hushållet som Y tillhör en disponibel inkomst.

1 Översikt

Inkomststatistik - totalräknad utgörs av totalräknad statistik som baseras på uppgifter från Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen. Statistiken är kompletterad med uppgifter från SCB-registren Befolkningens utbildning, Registret över totalbefolkningen, Företagsdatabasen och Taxeringsregistret. Statistiken beskriver inkomster samt inkomstfördelning på individnivå.

1.1 Observationsstorheter

Målpopulationen för 2006 års inkomststatistik utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december 2006.

I redovisningen av inkomststatistiken används två typer av befolkningsindelningar; helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december. Helårsbefolkningen utgörs av de personer som var folkbokförda vid såväl årets början som dess slut och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

1.2 Statistiska målstorheter

Två olika objektmängder studeras i undersökningen;

A. Målpopulationen dvs. den befolkningen utgörs av de personer som enligt gällande lagar och förordningar skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december 2006.

B. Objektmängd A med undantag av de personer som inte har varit folkbokförda i Sverige 31 december 2005 samt 31 december 2006 och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
A	- Kön - Ålder - Inkomstklasser efter sammanräknad förvärvsinkomst - Region - År	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Antal - Medelvärden - Median - Summor
B	- Kön - Ålder - Inkomstklasser efter sammanräknad	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Antal - Medelvärden - Median - Summor

	förvärvsinkomst - Region - År		
B	- Kön - Ålder	- Ålderspension - Garantipension - Avtalspension - Frivillig pension	- Antal - Medelvärden
B	- Kön - Ålder	- Aktivitetsersättning - Sjukersättning	- Antal - Medelvärden
B	- Kön - Ålder - Födelseland - Vistelsetid i Sverige	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Median
B	- Kön - Ålder - Decilindelning	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Nettoinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Median - P10 & P90 - Gini-koefficienten
B	- Kön - Ålder - Region	- Sammanräknad förvärvsinkomst	- Medelvärden - Procentuell förändring mellan åren

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistik: Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se samt statistikpaketet INKOPAK. På webbplatsen finns resultaten av statistiken inlagt i Sveriges statistiska databaser (SSD), där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunnivå för ett antal variabler. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*.

Mikrodata: Det sist producerade slutregistret från undersökningen lagras dels i SQL-miljö dels i SAS-miljö. Data från 1968 finns sparade på Riksarkivet.

1.4 Dokumentation och metadata

Utöver dokumentationen SCBDOK finns en variabeldokumentation över inkomstregistret (INKRED), där de olika variablernas innehåll beskrivs. På SCB:s webbplats finns dokumentation som *Beskrivning av statistiken* (www.scb.se – Statistik efter ämne – Hushållens ekonomi – inkomststatistik - totalräknad).

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Inkomststatistiken omfattar den befolkning som den 31 december 2006 var folkbokförd i Sverige.

Undertäckning:

Brister i rapporteringen av födselar och invandring resulterar i undertäckning i befolkningsstatistiken och då även i inkomststatistiken.

Övertäckning:

Utvandrare förorsakar övertäckning om utflyttning inte anmäls. Genomförda studier tyder på att folkbokföringen innehåller ett betydande antal personer som inte längre bor i landet. Detta är förmodligen den allvarligaste kvalitetsbristen i folkbokföringen. Många som flyttar ut ur landet har inget eget intresse av att anmäla utflyttningen och en del gör det heller inte. Vid den kontroll som gjordes i samband med folk- och bostadsräkningen 1985 utgjorde den oanmälda utflyttningen ca 0,1 procent av hela befolkningen. Räknat på delpopulationen utländska medborgare utgjorde den oanmälda utflyttningen 1,0 procent för nordiska medborgare och 2,8 procent för övriga medborgarskap tillsammans. Under år 2004 har studier gjorts där man försökt att skatta storleken på den oanmälda utflyttningen med hjälp av registerstatistik. En preliminär siffra pekar på att de oanmälda utflyttningarna var minst 0,5 procent i åldersgruppen upp till 65 år.

Mer information om befolkningsstatistiken finns på SCB:s webbplats.

2.2 Urvalsförfarande

Inkomststatistiken är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalssäkerhet.

2.3 Mätinstrument

Registrets kvalitet bestäms huvudsakligen av de administrativa system som registret bygger på. Alla administrativa system är som regel unika, den administrativa databildningen sker på helt olika sätt. Databildningen i de administrativa systemen skiljer sig som regel från SCB:s datainsamlingar. Även om man inom de administrativa systemen har uppgiftslämnare som fyller i blanketter, så är villkoren för uppgiftslämnandet helt annorlunda och styrs av administrativa regler och lagar.¹

Inkomststatistiken omfattar den folkbokförda befolkningen per den 31 december 2006. För de personer som inte har deklarerat men har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifterna härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

¹ SCB, R&D Report, *Registerstatistik – administrativa data för statistiska syften*, 2004, ISSN 0283-8680, Sweden. Sid 159

2.4 Insamlingsförfarande

Statistiken över den totalräknade inkomststatistiken baseras på registerstatistik från administrativa källor. Den ursprungliga databildningen sker hos myndigheter och organisationer. Definitioner av objekt och variabler är anpassade för olika administrativa ändamål. Varje myndighet gör kontroller, rättelser och andra bearbetningar som passar för deras administrativa syften. När en myndighet levererar data till SCB görs eventuellt ytterligare selektioner och bearbetningar för att tillfredsställa SCB:s önskemål.²

1. Databildningen hos olika myndigheter

Myndigheter som Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen samlar in uppgifter primärt för att kunna tillhandahålla information kring deras specialområden om enskilda personer.

2. Mikrodataleveranser till inkomstregistret

SCB får mikrodata externt levererat från;

- Försäkringskassan innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat underhållsstöd, bostadsbidrag, bostadstillägg till pensionärer och barnbidrag.
- Centrala studiestödsnämnden innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat studiemedel och studiehjälp.
- Statens pensionsverk innehållande uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat pensionsförmåner.
- Pliktverket innehållande uppgifter om enskilda personer som fått ersättning i samband med värnplikt.
- Socialstyrelsen som innehåller uppgifter om enskilda personer som har fått bland annat ekonomiskt bistånd (fd. socialbidrag).

Inkomstregistret lägger på ytterligare mikrodata internt från;

- Befolkningens utbildning innehåller uppgifter om bland annat enskilda personers utbildningsnivå.
- Registret över totalbefolkningen innehåller uppgifter om bland annat enskilda personers regionala placering, födelseland och familjeställning.
- Företagsdatabasen innehåller uppgifter om bland annat enskilda personer företagande i form av enskilda näringsidkare och handelsbolag.
- Taxeringsregistret innehåller uppgifter från Skatteverket (taxeringsuppgifter och kontrolluppgifter).

3. Metadata till inkomstregistret

Postbeskrivningar med variabelnamn och variabeldefinitioner medföljer leveranserna från Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Statens pensionsverk, Pliktverket och Socialstyrelsen.

² SCB, R&D Report, *Registerstatistik – administrativa data för statistiska syften*, 2004, ISSN 0283-8680, Sweden. Sid 39

2.5 Databeredning

När inkomstregistret är skapat görs kontroller av uppgifternas rimlighet samt en makrogranskning. Makrogranskning innebär att totalsummor tas fram för varje variabel och kontrolleras mot föregående års totalsummor. Regionala kontroller görs på ett par utvalda kommuner. När material tas fram för publicering sker kontroller av uppgifternas rimlighet tillsammans med vetenskapen om inkomstarets skatteförändringar eller andra lagförändringar.

3 Slutliga observationsregister

3.1 Produktionsversioner

Statistiken för den totalräknade inkomststatistiken tas fram från mikrodataregistret ”Inkomst och Taxering - Skattskyldiga, folkbokförda samt dödsbon”. Detaljerad information om registret finns beskrivet i *Dokumentation av mikrodata (MetaPlus)* som finns att tillgå på SCB:s webbplats intill publicerad statistik.

3.2 Arkiveringsversioner

Årgångar 1968-1997 av det totalräknade Inkomst- och taxeringsregistret är långtidsarkiverade hos Riksarkivet. Utöver dessa årgångar är också urvalsbaserade register för åren 1960-1966 långtidsarkiverade.

3.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Inkomstregistret blev klart snabbare och möjliggjorde en tidigare publicering. Publiceringen av 2006 års siffror skedde ungefär en månad tidigare än motsvarande publicering av 2005 års siffror.

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Inkomststatistiken omfattar den folkbokförda befolkningen per den 31 december 2006. För de personer som inte har deklarerat men har en förvärvsinkomst enligt kontrolluppgifterna härleds efterfrågade uppgifter. Inkomsttagarens regionala placering bestäms av folkbokföringen per den 1 januari året efter det aktuella inkomståret.

4.2 Redovisningsförfaranden

Statistiken redovisas efter ett stort antal redovisningsgrupper. Variabler som används vid uppdelningen i redovisningsgrupper är bland annat kön, ålder, inkomstklasser och region. I redovisningen av inkomststatistiken används två typer av befolkningsindelningar; helårsbefolkningen och den folkbokförda befolkningen per den 31 december. Helårsbefolkningen utgörs av de personer som var folkbokförda vid såväl årets början som dess slut och som tillhörde en familj med en disponibel inkomst skild från noll.

Statistiken sprids i form av pressmeddelande och tabeller på SCB:s webbplats, www.scb.se samt statistikpaketet INKOPAK. På webbplatsen finns resultaten av statistiken inlagt i Sveriges statistiska databaser (SSD), där tabelluttag kan göras på riks-, läns- och kommunnivå för ett antal variabler. Statistiken sprids även i form av tabeller i *Statistisk årsbok för Sverige*.

Statistiken redovisas huvudsakligen som tabeller och text.